

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Időszerűségek.

Dehogy várnák meg, hogy a hirdetett 95 pontból mit tudnak megvalósítani. Már előre kárognak, hogy csak szólásokat tud nyújtani a kormány, de javítani semmit Szegény-szegény hitetlenek!

Megérttem őket, de nincs igazuk.

Nem lehet máról-holnapra megjavítani a gazdasági helyzetet. Nem is ígért csodákat Gömbös miniszterelnök, csak azt, amit erős akarattal el tudna érni a magyar társadalom segítségével. Ha tehát nem fog neki sikerülni a a nemzet talpraállítása, az nem az ő kudarca lesz, hanem a nemzet többségének bűne, amiért nem állt egy olyan kormány mögé, melyben lett volna erély, hogy a megvalósíthatót megtegye.

Legyünk türelemmel, pár hónap múlva ugyanis meglátjuk, mennyire van hasznára az országnak a Gömbös kormány.

A nagy vonalakban megadott programban minden tisztességes magyar ember érdeke benne van. Csak az

izgat már most e program ellen, akinek hasznosabb az ország nyomora, akár anyagiakban, akár lelkieken.

*

Nyirkos őszi délutánon libasorokban mennek az elemiiskolások haza. Amint kórusban „jó estét“ kívánva haladnak el mellettem, megvacog a fogam, mikor az apróságok egy részét libabőrös meztelen lábakkal látom a sárban lépegetni.

Micsoda rettenetes bűne

az emberi elrendezésnek, hogy ezek a szegény gyermekek novemberben mezíteláb kénytelenek járni!!!

Szegény gyermekek! Milyen boldoggá tenné őket egy pár cipő! Egy pár cipő segítségével majdan a társadalomnak egészséges, hasznos tagjai lehetnének, így vagy egész életükre nyavalyások lesznek, vagy azokat a kis hantokat szaporítják évről-évre...

W.

PESTI HIRLAP

1932. okt. 30. vasárnap 41-ik oldal.

Miért nem fizetnek az OMGE-nek tagdíjat? Ormándlaky Waisbecker Antal ur, az Albán királyság mezőgazdasági szervezője 1924—30-ban, írja nekünk: „Szégyenletes dolog mondotta gróf Somsich László, az OMGE elnöke, hogy a tagdíjhátalék 120.000 pengő“.

Erre a tiszteletteljes válaszom, mint okleveles és gyakorlati gazdának, hogy: *Ki mint vet, úgy arat!* Legyen szabad hivatkoznom a júniusi országos gazdakongresszusra, melyet a Vigadóban rendeztek. Elsírták itt a gazdák baját úgy, hogy mégjobban azt elsírni nem lehetséges. Sikerült a kongressz-

szust d. u. 2-ig kihuzni hivatalos szónokokkal anélkül, hogy csak egyellen érdekelt is, bár jelentkezett, szóhoz juthatott volna. Az első felszólaló megkérdezte volna, mi a 100 éves OMGE munkájának eredménye? Mert nincs gazdák háza, rokkantak háza, gazdák árvaháza, hol van a gondoskodás és a gazdálkodni tudás mintája és bizonyossága? Engedje meg, hogy megemlítssem azt is, hogy jelen voltam két évvel ezelőtt a Magyar Erdőgazdák és Gazdatisztek Egyesületének 50 éves jubileumán s hogy ott ugyancsak a katedréről hallottam azt, hogy

a gazdatisztek ügye, törvényes rendezést és védelmet illetőleg, egy lépéssel sincs előbbre, mint volt 50 év előtt. Ez az Egyesület is az OMGE szárnyai alatt van. Csodálatos, hogy ott sem fizet senki tagdíjat? Miért van ma is, az OMGE 52 évi működése után az az állapot, hogy a gazdatiszteknek csak 57 százaléka diplomás és az a gazdák kongresszusán hallott tény, hogy a földművelésügyi miniszteriumnak 500-nál több hivatalnok közül csupán 23 végzett gazda. „S e csekély számú gazda közül hányan van gyakorlati tapasztalata?“

A magyar telepítés feltételei:

A „Gazdavédelmi Társaság“ Pesten október 28-án, báró Skerlecz Iván v. b. t. t. ny. horváth bán elnöklésével ülést tartott, melyen Ormándlaky Waisbecker Antal őrnagy, Albánia mezőgazdaságának Magyarország részéről kiküldött állami szervezője, nagyszabású előadást tartott, a „Magyar Telepítés“-ről. A siker feltételeit a következő érdekes, ujszerű okfejtéssel jelölte meg:

1. A telepes, jó és elég földet kapjon, hogy *biztos* megélhetéshez jusson.

2. A földhozama az emberi, iga- és géperő teljes és célirányos kihasználásától függ, mely csakis 1000 kath. holdnál nagyobb complexumokon való telepítéssel érhető el.

TÁRCA

HAJUKNÁL

fogva előráncigált áligazságok alapján, vak gyűlölet mérgével beérett élű gyilokkal vágtak vérborult szemű elvakultak Közép-Európa testébe új, „igazságos“ határokat.

Sikerült.

A természetellenes politikai határok kényszere következményeként hajuknál fogva előráncigált, tudáskosság diktálta érvek alapján összetákolt, levegőbenlógó gazdasági rendszerek segítségével kínai vámfalakkal igyekeztek a politikai esztelenség önkényének e határait

szuronyok millióin kívül gazdaságilag biztosítani és örökké tartóvá merevíteni.

Sikerült?

A cinkosok egymásiránti, egyetértő nagy szeretetünkben nemcsak a gyűlölt „legyőzöttek“-kel szemben, hanem csupa barátságból egymás ellen is égig vonták kínai vámfalaikat. És így sikerült az új politikai „igazságos“ határokkal s ezeknek következményeikkel, a kínai vámfalakkal Európa századokon át kialakult gazdasági rendszerhálózatát összeszabdalni, Európa államaiiban úgy az állami, mint egyéni gazdasági életet összetörni. (Ezt nevezték ők, a „győzők“, valamikor az európai

gazdasági élet „új, igazságos alapokra való fektetésének“?)

Az új, „igazságos“ politikai határok megmerevítése tehát nem sikerült. Azonban, egy szó, mint száz, a dicső „győzők“ vállvetett, dicsőséges együttműködésének teljes mértékben megvan az eredménye, úgy, hogy arról koldul nemcsak a szerencsétlen, „megoperált“ vén Európa, hanem az egész világ. (A bűnös „legyőzöttek“-nek ebben az eredményben csupán szenvedélyes része van.)

Ezt a sikeres eredményt érzik a mesterek. Jól tudják, jól érzik Nyugat „csőd“-jét. Gyógyítani akarnak tehát. Egyre-másra jelentkeznek politikusaik nemzetgazda-

sági íróik szellemesebbnél-szellemesebb, körmönfontabbnál-körmönfontabb receptekkel, rendszerekkel, tervekkel, amelyek mindazt célozzák közvetlenül vagy közvetve, hogy mi módon lehetne összehozni „szerencsésen“ szétoperált népeket gazdasági csoportokba, azonban úgy, hogy ezek a csoportok az ők, a dicsőséges győzők, a Nyugat érdekeinek megfeleljenek. Hogy a csoportokba összehoznivalandó népeknek mik lennének és tényleg mik az érdekeik, az édes keveset jelent az ő szemükben. A „santo-egoismo“-nak, a szent önzésnek örök példája ez oly formában, hogy mindig csak az egyik fél lehet önző,

mert közös erővel, együttes munkával többet és könnyebben tudsz elérni, mint egyedül, önmagadra hagyatva.

10. Miként jön segítségedre a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete?

Ha tudni akarod, hogy milyen facsemetét ültess, honnan szerezheted be a megbízható, ellenőrzött, kedvezményes áruoltványokat, milyen gyümölcsfajtákból várható vidéken a legjobb eredmény, miként ápold gyümölcsfáid, mily módon védekezz a legeredményesebben gyümölcsfáid kártevői ellen, mi gyümölcsöd részére a legmegfelelőbb csomagolás, miként értékesítheted legelőnyösebben termésedet, hogyan szervezed, hogy mindezt könnyebben érhesd el,

ugy fordulj bizalommal a „GYÜMÖLCS-TERMELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉ”-hez, a magyarországi gyümölcsstermelők központi érdekképviseletéhez (Budapest, VI., Andrássy-ut 8. Telefon: 202-94.) amely minden kérdésre kimerítő és szakszerű felvilágosítást nyújt.

HIREK

Az endrődi róm. kath. egyházközség, egyesületek és Endrőd község társadalma ma fényes keretek között ünnepli Csernus Mihály apátplebános endrődi plébánosi működésének tizedik évfordulóját. Az ünnepség sorrendje: November-hó 4-én délután fél 6 órakor a Népházról kiindulva fáklyásmenet a plébánia elé, ahol Kalmár Vince egyházközségi világi elnök üdvözlő a jubiláns plébánost. A fáklyásmenet a Népházhoz tér vissza. Utána toronyzene: Kalmár Károly és Uhrin Imre kuruc nótákat ad elő. Nyolc órakor a Népház mozi-termében díszelőadás, amelynek listája a jövődelmé az endrődi szegények segélyezésére fordítják. November 5-én délelőtt fél 10 órakor ünnepélyes szentmise, amelyet dr. Lindenberger János apostoli kormányzó celebrál. A szentbeszédet dr. Beöthy György irodaigazgató, egyházmegyei főtanfelügyelő, apát mondja. Fél 12 órakor a Népház mozi-termében az egyházmegyei képviselőtestület diszközgyűlést tart. Fél 1 órakor a jubiláns plébános arc-képének leleplezése. 1 órakor a Népházban közeled.

Házasság. Szentkereszty Tivadar, Békésvármegye kir. tanfelügyelője és neje, korosi és nagyselbényi Korossy Julia leányát Magdát október 31-én hétfőn déli 12 órakor vezette oltárhoz Gyulán a róm. hath. templomban dr. Tápay István orvos. Gratulálunk.

Vay báró Debrecen város főispánja panasznapokat tart.

Eljegyzés. Huhn Ferenc közsegi állatorvos november 5-én Kunágotán tartotta eljegyzését Fülöp Máriával. (Minden külön értesítés helyett.) Gratulálunk.

Orvosi hír. November hó 6-án dr. sarkadi Nagy Pál orvos 2 heti orvosi továbbképző tanfolyamra Budapestre utazik. Ez idő alatt a munkás-pénztár és Stefánia intézetnél dr. Bartha Gusztáv orvos helyettesíti.

Egy tizennégy éves kitüntetés most érkezett le a főispáni hivatalhoz. Megboldogult, tragikus sorsu királyunk, IV. Károly *Házy Imrénének*, Gyoma közsegi nyugalmazott főjegyzőjének még 1918-ban a III. osztályu polgári hadi érdemkeresztet adományozta. A kitüntetés az 1918-as s az azt követő zavaros idők következtében csak most kerül átadásra.

Kedvezményes utazás Budapestre. November 20-án nagyatádi Szabó István szobor leleplezésére 66 százalékos vasúti kedvezményt engedélyeztek, mely 5 napig érvényes.

Egy mezőberényi származású mérnök tragédiája. A mezőberényi származású Rűck Mihály elektromérnököt, aki Afrikában egy vasúlépítő társaság szolgálatában állott, a Zöldfoki szigetekenél fürdés közben egy cápa felfalta.

Betörés. Megkezdődött Gyomán is már a betörés. Izsó László gr. Tisza István utcai 95 hsz. a lakosnál, aki a Kisréti Kaszinóban lakik keddre virradóra betörték a padlásra és onnan kenyert, szitát, lisztet, ingeket és 1 köpenyegyet elloptak. A kár 100 pengő körül van. A betörőből még a rendes zsványbecsület is hiányzott, mert „rendes zsvány” legalább ilyen szegény öreg embertől nem lopott volna el semmit. A nyomozás megindult.

Ausztria kijáratolta a békésvármegyei sérteket.

Véget ért a költőgyári sztrájk Gyulán.

Debrecenben szellemi inségmunkára 80 P havidíj mellett 846 diplomás ember jelentkezett. Van köztük egy, aki 7 nyelven beszél.

A Gömbös kormány 9 főispánt fog kieserélni.

Megszüntetik a Levente cigarettát — bizonyosan azért, mert jó és olcsó volt.

Magyarország takarmányliszt kivitele Svájcba. Magyarország a folyó év első 9 hónapjában 650 vagon takarmánylisztet vitt be Svájcba a múlt évi 205 vaggonnal szemben. Legnagyobb volt a bevitel január hónapban, 235 vagon.

250 tifuzos megbetegedés történt Békésvármegyében.

Gyomai országos vásár. Közsegiünkben az őszi vásár folyó évi november hó 11, 12 és 13-án fog megtartani. November 11-én pénteken juh és szarvasmarha vásár, november 12-én szombaton lóvásár és november 13-án vasárnap kirakodó vásár. Szabályszerű járlattal vészmentes helyről sertés kivételével mindennemű állat felhajtható. Minden juhról lehetőleg külön-külön járlat váltandó. Iparosok, kereskedők iparigazolványukat felmutatni tartoznak.

Gyümölcsfaápolási tanfolyam. A gyümölcsfaápolás és védekezés gyakorlati teendőinek ismertetése érdekében Békésvármegye területén Békéscsaba, Gyoma, Gyula és Szarvas gócponton 5 napos téli, valamint 2—2 napos tavaszi és nyáreleji tanfolyamok megtartását rendelle el a Földmivelésügyi Miniszter ur. Békéscsaba és Gyula gócponthoz a környékbeli tanyák, Gyomához Endrőd, Szarvas gócponthoz pedig Békésszentandrás községek kapcsolattak be. Egy egy tanfolyamhoz a múlt évhez hasonlóan a helybeli és az előbb felsorolt, bekapcsolt községbeli kisgazdák és kert (szőlő) munkások közül 15—15 államköltséges egyén vehető fel, akik a tanfolyam minden előforduló munkájában résztvenni kötelesek. A tanfolyamokon, mint érdeklődő, bárki résztvehet. Kivánatos a levettéknek, a csendőröknek és mezőőröknek hallgatókként való bevonása. A tanfolyamok vezetésével Békésvármegyében *Mokros István m. kir. kertészeti főintéző* (Jánosalma, Bács-Bodrogvármegye) bízott meg. A védekező anyagot mindegyik gócponti községbe (városba) a növényvédelmi és növényforgalmi iroda fogja az illetékes előjáróság (városi gazdasági hivatal) címére feladni. A tanfolyamok megkezdésének pontos idejét a tanfolyam vezető később állapítja meg. Jelentkezni lehet Kató Lajos gyámügyi jegyzőnél.

Az állami közigazgatás szeptemberi mérlege. Magyarország pénzügyi helyzetére vonatkozó szeptember havi pénzügyi közlemény szerint az állami közigazgatás kiadása 46.8 millió pengő, bevétele 54.4 millió pengő volt, vagyis a bevétel 7.6 millió pengővel haladta meg a kiadásokat.

November 8-án lesz a budapesti főpolgármester választó közgyűlés.

Serdülő ifjúságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „**Ferenc József**” keserűvizet kell adni, mert gyomor- bél- és vértisztító hatásának fiúknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a **Ferenc József** vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Tizkarátos briliáns a libában. Egy Komáromi János nevű békési tanyai lakos libákat hozott fel Budapestre. Egyet Zsolnai Rezső dr.-nak adott el és amikor ezt a libát felvágták, hogy vasárnapi peccenyének megsüssék, egy tizkarátos briliánst találtak benne. A drágakő Tolnai Világlapja egyik oldalába volt csomagolva. Zsolnai Rezső az értékes leletről rögtön jelentést tett, de a drágakő tulajdonosa eddig nem jelentkezett.

A dunai államok gabonapiaci helyzete. A romániai gabonaelexportban az előző évekkel szemben jelentős visszaesés mutatkozik és bár tengeriben, árpában és zabban jelentős feleslegek vannak, a gabonaelexport szűk keretek között mozog. Az árpaexport teljesen megszűnt. Az exporttevékenység jelenleg főként tengerikivitelre szorítkozik. A román tengerit a felsődunamenti és a skandináv államokban lehet elhelyezni, amely különösen akkor mutatkozik jó piacnak a román tengeri számára, ha Magyarország és Jugoszlávia megmaradnak az osztrák és cseh piac ellátása mellett.

Mézelőfák és cserjék szétosztása. A földmivelésügyi miniszterium utasítására a gödöllői méhészeti gazdaság ez év ősszén és a jövő év tavaszán nagyobb mennyiségű mézelőfát, mézelő-diszcserjét, évelő mézelő növények gyökereit és gumóit, valamint kiválasztott mézelőnövények magvait osztja szét a hazai méhészek között. A kiosztásra kerülő fák, cserjék, növények árlapját a gödöllői méhészeti gazdaság vezetősége kívánatra azonnal megküldi.

Károlyi Gyula gróf lemondott mandátumáról azzal, hogy nincs szándéka a politikában tovább aktív részt venni.

Kelet-Kanadában október hó 12-én beköszöntött a tél.

A székesfehérvári futballcsapat teherautója 40 emberrel felborult. Heten súlyos sérülést szenvedtek.

